

APROBATÎn ședința Biroului permanent al
Camerei DeputațilorParlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 388 din 14.04.2008

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

**Comisia pentru Tehnologia Informației
și Comunicațiilor**

INFORMARE

Eveniment: Cea de-a zecea Conferință europeană a parlamentarilor responsabili cu noile tehnologii ale informației și comunicațiilor (EPRI)

Locul desfășurării: Dublin

Perioada: 27-28 martie 2008

Participanți din partea Camerei Deputaților:

- dl. deputat Cristian Buzea
- dl. deputat Ibram Iusein
- dna Carmen Elian – consilier, Comisia pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor

La cea de-a zecea conferință EPRI au participat peste 60 de delegați din care 32 parlamentari reprezentând 19 țări membre ale Uniunii Europene.

Conferința a fost deschisă de dnul **John O'Donoghue** – Ceann Comhairle, House of the Oireachtas care a prezentat obiectivul acestei întâlniri, în fața celor aproximativ 68 participanți.

În cadrul acestei instituții există o preocupare intensă privind promovarea democrației parlamentare precum și în creșterea accesibilității cetățenilor la informațiile ce decurg din activitatea parlamentară.

Dl. **Jose Lello** membru al parlamentului portughez a prezentat un rezumat al celei de-a 9-a conferință EPRI din anul 2007 care a avut loc la Lisabona făcând o trecere în revistă a concluziilor cu care s-a finalizat conferința, care a focusat 2 mari subiecte: dezvoltarea activității parlamentare orientate web și tema specifică acelei conferințe intitulată *Simplificarea complexului*.

Referitor la cea de-a doua temă s-a trecut în revistă experiența Braziliei în ceea ce privește preocuparea pentru accesul populației la informația parlamentară precum și creșterea transparenței în procesul decizional privind elaborarea legislației prin facilitarea accesului copiilor la modelul dedicat acestora.

Totodată s-a menționat și efortul deosebit realizat de Parlamentul Austriei pentru asigurarea accesului cetățenilor la informația conținută în biblioteca parlamentară.

Cea de-a zecea conferință EPRI s-a focusat pe două aspecte:

- sistemele de vot electronic, unul dintre cele mai vizibile aplicații IT&C în contextul parlamentar

- serviciile sociale web

Referitor la primul subiect **dna. Charlotte Cousins** cercetător irlandez a făcut un studiu din care reiese faptul că dorința de vot în general este mai ridicată la persoanele mai vârstnice decât la tineri și metoda de vot preferată de aceștia este cea clasică.

Referitor la votul electronic există în momentul de față două țări care îl folosesc și din cercetări s-au configurat 3 clase:

- *cyber optimiștii* care consideră votul electronic o dezvoltare firească a sistemului electoral și o ameliorare considerabilă a securității sistemului

- *cyber pesimiștii* care consideră că prin votul electronic sunt excluse anumite categorii de alegători, își pun problema legitimității rezultatelor și consideră că pe termen lung nu va avea rezultate mai bune decât votul la urne

- *cyber scepticii* care consideră că nu se va putea implementa un asemenea sistem

Ca o concluzie s-a prezentat ideea că prin votul electronic ce implică utilizarea Internetului sau a telefonului vor fi motivați tinerii deci se va observa o creștere a numărului acestora adică o mai mare implicare.

În momentul de față există mai multe țări în care se exercită votul electronic: în Anglia experimental în alegerile locale, în Belgia 70% din alegerile municipale, în Germania experimental pentru alegerile locale, Polonia fază pilot, Elveția pentru referendum iar Estonia pentru alegeri generale.

La întrebarea reprezentantului Senatului României, Anglia a răspuns că la ei fraudea nu a fost considerată ca o problemă în cazul votului electronic dar Belgia a ridicat problema nonrepudiabilității persoanei și evident a verificării acestui aspect.

Din partea Parlamentului Scoției, **dl. Fergus D Cochrane** a prezentat sistemul de rezolvare a petițiilor în cadrul parlamentului. În cadrul Parlamentului scoțian a fost înființată Comisia pentru petiții publice, care are ca obiect de activitate rezolvarea petițiilor primite prin curier sau prin Internet, din anul 2004 de când există opțiunea pentru forma electronică. Ca urmare a introducerii acestui sistem au fost utilizate 100.000 de semnături electronice, s-au

purtat 3.000 de discuții electronice și față de 1.100 petiții rezolvate din 1997 de când s-a înființat comisia, 2.000 au fost rezolvate pe cale electronică din anul 2004. Sistemul este un sistem deschis, este mai ușor accesibil, iar ca inconvenient a fost semnalat faptul că poate fi monopolizat de un grup anume în detrimentul accesului altor persoane. Acest sistem a fost considerat un succes prin faptul că este la dispoziția petiționarilor 24 ore pe zi, este rezolvată problema distanței și a confidențialității.

Referitor la cel de-al doilea subiect, **dr. Christoph Beiber** din Germania a prezentat rezultatele unui studiu făcut asupra metodelor utilizate într-o campanie electorală, în mod special într-o campanie electorală care folosește mijloace electronice. Pentru o campanie electorală modernă este necesar să existe un control permanent al mesajelor să se urmărească imaginea electorală a candidatului prin conținutul mesajelor transmise de candidat, prin orientarea mesajelor spre categorii bine definite de alegători, și prin utilizarea unor tehnologii avansate. Istoricul campaniilor electorale realizate prin mijloace electronice poate fi rezumat:

SUA: 1996 e-campanie.....2006 campanie 2.0 (blog-uri și campanie video)...2008 campanie socială care folosește MySpace, YouTube, Facebook

Germania: 1998 chats cu politicieni,.....2005 campanie cu blog-uri și Podcast-uri

Franța: 2007: Grass-Root blog-uri, campanie video Second Life

Ca o concluzie se poate evidenția faptul că în ultimul timp campania electorală care are și o componentă electronică pronunțată câștigă tot mai multă importanță și campaniile murdare care apăruseră la un moment dat sunt tratate înlocuite cu cele care transmit un mesaj clar, controlat și care încurajează dialogul cu electoratul.

Reprezentantul Parlamentului Estonian **Hannes Astok**, în alocuțiunea cu titlul *Internet votingul în Estonia* a precizat că cei trei piloni ai eDemocrației în Estonia sunt: cadru legislativ, eInfrastructura și eÎnvățământul.

Prin programul național Tiger Leap s-a realizat dotarea școlilor cu calculatoare, crearea mediului pentru dezvoltarea eÎnvățământului în cea mai mare parte a școlilor. La nivelul anului 2008, 100% dintre școli au conexiune la Internet fiind dezvoltate cursuri pentru utilizarea sistemului eLearning prin instruirea a aproximativ 100.000 de cetățeni în ceea ce privește utilizarea calculatorului.

Guvernarea în Estonia este reprezentativă din punctul de vedere al utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor iar ca exemple de web site-uri și aplicații electronice pot fi menționate:

- e-Parliament care cuprinde pregătirea actelor legislative în cadrul comisiilor, comunicările parlamentarilor, comisiilor și stafului, informarea largă a publicului consultări cu grupuri de interes ș.a

- e-Government (din anul 2000) care cuprinde printre altele pregătirea documentelor pentru ședințe, informări ale publicului ș.a.

- e-State (din anul 1998) este un portal care oferă publicului informații din partea instituțiilor statului

- e-Democracy care a ajutat la alegerile locale din anul 2005 precum și la alegerile parlamentare din anul 2007, include sistemul de vot electronic bazat pe cartea de identitate estoniană

La nivelul anului 2008 penetrarea Internetului este de 62%, a telefoniei mobile de 95%, a computerelor pentru uz casnic 42% din care 80% conectate la Internet iar sectorul public este conectat 100% la Internet. În ceea ce privește businessul 71% are conexiune Internet și 86% din taxe se rezolvă cu ajutorul Internetului.

Acesta fiind starea de fapt ajutată de existența cărților de identitate electronice pentru 77% din populație respectiv 85% dintre alegători și de faptul că în 2002 s-a realizat cadrul legislativ specific votului electronic în momentul de față Estonia a realizat alegerile parlamentare din 2007 pe această cale.

La alegerile parlamentare din anul 2007, 85% dintre alegători au votat prin Internet în sistemul: de luni până miercuri se votează electronic (de acasă, de la serviciu, din școli, etc), orice vot ulterior anulează opțiunea exprimată anterior iar duminica se votează la secții de votare cu aceeași posibilitate de anulare a unei opțiuni anterioare exprimate electronic. Votul electronic începe cu 6 la 4 zile înainte de ziua alegerilor și se finalizează vinerea.

Principiile care stau la baza votului electronic sunt asigurarea anonimatului în timpul votului prin sistemul de anvelope duble bazate pe coduri de acces (cea internă reprezintă alesul iar cea externă alegătorul), respectarea caracterului confidențial al votului prin nelimitarea numărului de voturi în intervalul stabilit, ultima opțiune fiind cea luată în considerare. La votul manual se verifică lista celor care au votat electronic și se anulează după caz votul care a fost înregistrat manual cu intenția de a modifica un vot electronic. Estonienii care erau în afara granițelor au votat numai electronic.

Pentru exprimarea votului pe cale electronică este necesar un cititor de cartelă inteligentă (smart card reader) 6 euro, legătura internet și cartea de identitate electronică. Pașii de urmat sunt: accesare website pentru vot electronic, identificarea prin introducerea cardului în cititorul de card, introducerea pin-ului nr.1, alegerea candidatului, autentificarea prin confirmarea alegerii și inserarea pinului nr.2 și apoi confirmarea. Autentificarea se poate face și prin telefonul mobil.

Cu două săptămâni înainte de data stabilită pentru alegeri se poate testa lectorul și cartea de identitate electronică prin sistemul de simulare a alegerilor – la ultimele alegeri fiind înregistrat un număr de 5.000 de testări.

Pentru Estonia acest mod de exprimare a opțiunii electorale este considerat un experiment reușit prin care a fost atras tineretul, cei de vârstă medie au fost sensibilizați în utilizarea computerului iar mediul de afaceri a câștigat prin extinderea utilizării semnăturii electronice iar ca rezultat pozitiv pentru întreaga populație este procentul de 88% realizat pentru Internet banking.

Sistemul de vot electronic este un sistem care oferă o alternativă atât în țări precum Estonia cât și în alte țări referite în pe parcurs, este un sistem acceptat de unele țări dar în același timp privit cu scepticism de alte țări.

Delegația română care a reprezentat Camera deputaților a luat cuvântul prin dl. deputat **Cristian Buzea**, vicepreședinte al Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor, în secțiunea rezervată discuțiilor finale precizând că în România proiectul de lege propus spre aprobare Parlamentului a fost respins la propunerea Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor datorită lipsei cărților electronice de identitate. Totodată referitor la modelul estonian a exprimat părerea că posibilitatea identificării opțiunii electorale a unei persoane nu este un motiv încurajator pentru utilizarea acestui sistem care ar trebui să asigure confidențialitatea opțiunii.

În încheierea conferinței participanții au apreciat inițiativa EPRI de a organiza aceste întâlniri cu atât mai mult cu cât acestea sunt ocazii favorabile schimbului de experiență între parlamente.

Dorim să menționăm faptul pe toată durata desfășurării conferinței delegația română a fost asistată și susținută de doamna ambasador **Silvia Davidoiu** și de colegii de la ambasada României la Dublin.

Membrii delegației,
deputat Cristian Buzea
deputat Ibram Iusein
consilier Carmen Elian

